

[Ovanliga infektioner och tillstånd](#)

Mjältbrand en allvarlig sjukdom som orsakas av en bakterie. Sjukdomen är vanligast bland djur, men någon enstaka gång kan människor få mjältbrand. De allra flesta som får behandling blir helt friska.

Mjältbrand kallas också antrax.

Mjältbrand orsakas av en bakterie som är sporbildande. Som sporer kan bakterierna överleva länge, till exempel i jord. Sjukdomen förekommer över hela världen och kan överföras mellan djur och människor. Det är extremt ovanligt att människor får mjältbrand i Sverige.

Bland tamdjur är mjältbrand vanligast hos djur som äter gräs, till exempel nötkreatur, hästar, får och getter.

Mjältbrand kan smitta genom jord, filter, foder eller något annat där det finns mjältbrandsbakterier. För människor är det vanligast att bli smittad av bakterien genom huden, till exempel om du har ett sår.

Du kan också få sjukdomen om du andas in bakteriesporer eller äter smittat kött. Sporerna kan finnas i damm från djurhud, ull eller jord. Där kan bakterierna överleva i flera årtionden och fortsätta att vara lika smittsamma.

Mjältbrand smittar inte mellan människor.

Mjältbrand klassas [enligt smittskyddslagen](#) som en allmänfarlig sjukdom och ska smittspåras.

Mjältbrand ger olika symtom beroende på hur sjukdomen smittar. Symtomen kommer oftast inom två dygn från det att du har blivit smittad, men det kan ta upp till en vecka. Det kan ta ännu längre tid, men det är ovanligt.

Blir du smittad genom huden börjar sjukdomen ofta med att du får ett sår. Såret blir varigt och djupt men brukar inte göra ont.

Om du andas in mjältbrandssporer insjuknar du med en svår lunginflammation och blir allvarligt sjuk.

Det här är vanliga symtom om du har fått i dig bakterierna genom maten:

- Du får feber.
- Du mår illa och kräks.
- Du får diarré.

Oavsett hur du blir smittad kan bakterierna spridas i kroppen och orsaka [sepsis](#), som är en allvarlig sjukdom.

Kontakta genast en [vårdcentral](#) eller en [jouröppen mottagning](#) om du tror att du har mjältbrand. Om det är stängt, sök vård på en akutmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Det är viktigt att personer som arbetar med djur har bra kunskaper, arbetsrutiner och hygienrutiner för att förebygga mjältbrand hos människor. Det gäller till exempel personer som arbetar på veterinärmedicinska anläggningar, laboratorier och fabriker som hanterar djurhudar.

Kontakta vården om det finns en misstanke att du har blivit exponerad eller har symtom.

För att undersöka om du har blivit smittad med mjältbrand görs en bakterieodling. Beroende på vilka symtom du har kan du behöva lämna olika prover, exempelvis från ett sår eller en upphostning. Du kan också behöva lämna blodprov.

Mjältbrand behandlas med [antibiotika](#).

Personer som får behandling i tid blir nästan alltid friska.

Mjältbrand är en så kallad allmänfarlig sjukdom. Det betyder att den läkare som upptäcker att någon har sjukdomen måste rapportera det till regionens smittskyddsläkare och till [Folkhälsomyndigheten](#).

Du kan få antibiotika i förebyggande syfte om det finns en misstanke om att du har varit i kontakt med mjältbrandssmitta.

Du kan [söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning](#) du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du [förstå informationen](#) som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård](#).

Även barn ska få vara delaktiga i sin vård. Ju äldre barnet är desto viktigare är det.

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också [möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning](#).

Du som behöver hjälpmedel ska få information om vad som finns. Du ska också få veta hur du ska göra för att få ett hjälpmedel.

---

² Folkhälsomyndigheten - Mjältbrand

² Jordbruksverket - Mjältbrand

2024-01-24

Redaktör:

Ingela Andersson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Hedvig Glans, infektionsläkare, Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholm

---

Kroppens immunförsvar skyddar oss från bakterier, virus och andra främmande ämnen. De vita blodkropparna är viktiga för immunförsvaret.

Många sjukdomar kan spridas genom kontakt med händer. Genom att tvätta händerna kan du undvika att själv bli sjuk. Du kan också undvika att smitta andra om du redan är sjuk.

Med e-tjänsterna på 1177.se kan du se personlig vårdinformation och kontakta vården på ett säkert sätt. Här kan du läsa mer om de olika e-tjänsterna.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).